

Студијски програм: Дефектологија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: СОЦИОЛОГИЈА РОДА И ПОРОДИЦЕ			
Наставник/наставници: Мирко Р. Филиповић			
Сарадник: Божидар С. Филиповић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема посебних услова			
Циљ предмета			
Циљ овог предмета је упознавање са основном мрежом појмова и различитим теоријским и методолошким парадигмама помоћу којих социолози, антрополози и социјални психолози данас анализирају феномене рода и породице. Посебна пажња посвећена је приказу и разумевању убрзаних промена у овим областима током последњих неколико деценија.			
Исход предмета			
СТИЦАЊЕ ФУНДАМЕНТАЛНИХ ЗНАЊА О ФЕНОМЕНИМА РОДА И ПОРОДИЦЕ И ФОРМИРАЊЕ КРИТИЧКЕ СВЕСТИ О МЕСТУ И УЛОЗИ РОДНИХ И ПОРОДИЧНИХ ОБРАЗАЦА, РЕЖИМА И ПОРЕДАКА КАО И ДУБЉИХ ДРУШТВЕНИХ ДЕТЕРМИНИЗАМА КОЈИ ИХ УСЛОВЉАВАЈУ, ОДРЖАВАЈУЋИ СТАРЕ И/ИЛИ СТВАРАЈУЋИ НОВЕ ОБЛИКЕ ДРУШТВЕНИХ НЕЈЕДНАКОСТИ, ДРУШТВЕНЕ ДЕЗОРГАНИЗАЦИЈЕ И ДРУШТВЕНЕ ЕКСКЛУЗИЈЕ. РАЗВОЈ СПОСОБНОСТИ НАУЧНОГ, „ДИСЦИПЛИНОВАЊА“ ВЕОМА РАШИРЕНИХ ИДЕОЛОГИЈА, СТЕРЕОТИПА И ПРЕДРАСУДА У ОВОЈ ОБЛАСТИ И СПОСОБНОСТИ ЗА КРИТИЧКУ АНАЛИЗУ ЊИХОВИХ ДРУШТВЕНИХ ФУНКЦИЈА У ОДРЖАВАЊУ ПОСТОЈЕЋЕГ ДРУШТВЕНОГ ПОРЕТКА.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1. Полне и родне разлике: биологија и подела рада, друштвена конструкција родних улога; 2. Порекло родних неједнакости у перспективи либералног, радикалног и црног феминизма. Теорије о (приватном и јавном) патријархату. Постмодерни феминизам; 3. Родне неједнакости на тржишту рада: зараде, структура запослења, незапосленост; 4. Род и друштвена стратификација: класе, касте, мањине; 5. Род и здравље. Друштвене основе здравља. Закон „инверзне заштите“. Социолошка становишта о здрављу и болести. Улога болесног. Болест као проживљено искуство. Социологија старења; 6. Ослобађање жена: предлози и шансе; 7. Мушкост: културни концепти мушкости, хијерархија родних образаца, кризни трендови и промене родног поретка; Породица у различитим теоријским перспективама: функционализам, критичка становишта, марксистичка перспектива, радикална феминистичка перспектива и феминизам разлике; 9. Породица, индустријализација и модернизација: преиндустријска породица, изолована нуклеарна породица. Породица и сродство у савременом свету; 10. Промена функција породице. Разноликост облика породице и глобални трендови. Пораст броја самохраних родитеља, прекомпонованих породица и хомосексуалних породица. Класа/етницитет и разноликост породице; 11. Неравноправност супружничких улога: кућни послови и брига о деци, управљање професионалном каријером, временским и новчаним буџетом, емоционални ангажман и други напори; 12. Брак и распад брака: „претње“ алтернативних облика (кохабитација, самачка домаћинства, комуне), тумачења узрока брачног слома, социјална дистрибуција распада брака; 13. Модерност и постмодерност: преображај интимности и родитељских пракси, хомосексуалне породице.			
<i>Практична настава</i>			
Ова настава прати теме изложене на предавањима уз примену метода активног учења: семинарски радови, документарни филмови и дискусије.			
Литература:			
1. Haralambos, M., Holborn, M. (2002). Sociologija: teme i perspektive. Zagreb: Golden marketing. (str.126-198; 502-587). ISBN 953-212-100-5			
2. Бурђе, П. (2001). Владавина мушкараца. Подгорица: ЦИД, Универзитет Црне Горе. ISBN 86-495-0185-0, стр. 77-148			
Број часова активне наставе 3	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Интерактивна настава у којој се смењују предавања, креативне радионице, усмени семинарски радови и дискусије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	5		
колоквијум-и	20	
семинар-и	20		